

सं मृण । सर्वं रतो नि बर्क्ष्य ॥ RV. 1, 133, 5. = मरुत् Naigh. 3, 3. Nach Sā.: fürchterlich schreiend, von अम्भृण. Offenbar aus अम्भिष्ण verkürzt und dieses von 1. अम्भस्, अम्भर्; vgl. ὄμβριμος, ὄβριμος.

2. अम्भृणी (von 2. अम्भस्, अम्भर्) m. 1) Kufe (nach Mahidh.: die zwei bei der Soma-Bereitung dienenden Gefässe पूतभृत् und आधवनीय): कुम्भीभ्यामम्भृणी सुते स्थालीभिः स्थालीरप्रेति VS. 19, 27. Çat. Br. 4, 5, ७, 3. Vgl. अम्बरीष. — 2) RV. Anukr. 10, 125. heisst die Vāk, unter welcher bei den Commentt. immer zunächst die sogenannte mittlere Stimme d. h. diejenige des Luftgebietes, der Donner zu verstehen ist, अम्भृणी, eine Tochter des अम्भृणा, d. h. der grossen Kufe, der Wolke, Nir. 7, 2. Daraus verstümmelt ist अम्भिणी (oder अम्भिणी) bezeichnet als Lehrerin der Vāk Çat. Br. 14, 9, 4, 33. = Brh. Âr. Up. 6, 5, 3.

अम्भोज (2. अम्भस् + ज) 1) adj. wassergeboren. — 2) m. Mond Bhāg. P. im ÇKDr. — b) der indische Kranich (सारस) ÇKDr. Vgl. AK. 2, 3, 22. — 3) n. Lotusblume Çabdar. im ÇKDr. नरेश्वरे जगत्सर्वे निमीलति निमीलति । सूर्योदय इवाम्भोजं तत्प्रबोधे प्रबुध्यते ॥ Hit. III, 142. तव मुखांशो ज्ञे Çāṅgār. 20. मृतांशो वापीव R. 5, 36, 12. सुमुखांशो प्राब. 70, 15. उज्ज्वलवदनांशो Citat in Sāh. D. 53, 14.

अम्भोजखण्ड (अ० + ख०) n. Lotusgruppe Kāç. zu P. 4, 2, 51.

अम्भोजजन्मन् (अ० + जन्मन्) m. ein Bein. Brahman's Dhūrtas. 66, 3.

अम्भोजन्मन् (अम्भस् + ज०) n. = अम्भोज 3: अम्भोजजन्मजनि m. ein

Bein. Brahman's Bhāg. P. im ÇKDr.

अम्भोजयोनि (अ० + यो०) m. ein Bein. Brahman's Praeb. 24, 1.

अम्भोजिनी (von अम्भोज 3.) f. eine Lotusreiche Gegend, Lotusgruppe gaṇa पुष्करादि; Bhārtr. 2, 15. Kathās. 25, 186. = पद्मलता, पद्मसमूह, पद्मयुक्तदेश Çabdar. im ÇKDr.

अम्भोद (अम्भस् + द०) m. 1) Wolke Çabdar. im ÇKDr. R. 5, 40, 7. Bhārtr. Suppl. 6. 7. — 2) Cyperus hexastichus communis Nees (मुस्तक) Çabdar. im ÇKDr. — Vgl. अम्बुद.

अम्भोधर (अम्भस् + ध०) m. 1) Wolke Çabdar. im ÇKDr. Māñh. 83, 4. — 2) = अम्भोद 2. Çabdar. im ÇKDr.

अम्भोधि (अम्भस् + धि०) m. Meer Çabdar. im ÇKDr. Kathās. 19, 105. 26, 119. Vid. 244.

अम्भोधिबल्लभ (अ० + व०) m. Korallen (प्रवाल) Rāḡan. im ÇKDr.

अम्भोनिधि (अम्भस् + निधि०) m. Meer Çabdar. im ÇKDr. Arā. 6, 6.

Kumāras. 1, 20. Kaurap. 50. = Çukas. 44, 12.

अम्भोराशि (अम्भस् + रा०) m. dass. Çabdar. im ÇKDr.

अम्भोरुह (अम्भस् + रुह०) n. (nom. ० रुह०) Lotusblume AK. 1, 2, 3, 40, Sch. वक्राम्भोरुहि Dhūrtas. 66, 8.

अम्भोरुह (अ० + रु०) 1) n. dass. AK. 1, 2, 3, 40. Kumāras. 2, 44. Am Ende eines adj. comp. f. अा Dhūrtas. 83, 1. — 2) m. der indische Kranich ÇKDr. Vgl. अम्भोज 2, b.

अम्भेय (von 2. अम्भ्) adj. f. ई aus Wasser bestehend, wässerig Siddh. K. zu P. 4, 3, 144. AK. 1, 2, 3, 5. अम्भयानि तीर्थानि Bhāg. P. im ÇKDr. Ragh. 10, 59.

अम्भेयक् s. म्यत्.

अम्भ = आम्र Çabdar. im ÇKDr.

अम्भति = आम्रतक Ratnam. im ÇKDr.

अम्भतक = आम्रतक Trik. 2, 4, 8. 3, 3, 232.

अम्भं Un. 4, 110. 1) adj. sauer, m. Säure (abstr.) gaṇa अर्षादि; AK. 1, 1, 4, 18. 3, 4, 44, 35. H. 1388. a. n. 2, 474. Med. I. 2. शौचं (verschiedener Metalle) यथार्हं कर्तव्यं नारस्मिदकवारिभिः M. 5, 114. Jāḡs. 1, 190. कटुसलवणा-त्युन्नतीक्ष्णवृत्तविदाहिनः । आहाराः Bhāg. 17, 9. अम्भलवणोपेतैः — मासैः R. 5, 14, 45. eine der sechs Modificationen des Geschmacks (रस): यो द-त्तर्षमुत्पादयति मुखाम्नावं जनयति अम्भं चोत्पादयति सो ऽम्भः (रसः) Suçr. 1, 153, 2. Die Verbindungen dieses Geschmacks mit andern 2, 543. fgg. die Zusammenstellung der Stoffe, welche ihn erregen (अम्भवर्गः) 1, 157, 4. तक्रमसमनसं वा 2, 50, 1. — 2) m. Säure, durch Gährung sauer Ge-wordenes, Essig u. s. w.: अर्काङ्कुरानस्यपिष्टान् Suçr. 2, 363, 11. Vgl. धा-न्याम्भ, वृत्ताम्भ. — 3) m. (?) Oxalis corniculata, Sauerklee Suçr. 2, 453, 11. — 4) m. = अम्भवेतस H. a. n. 2, 474. Rāḡan. im ÇKDr. — 5) f. अम्भो Oxalis corniculata (चाङ्गेरी) H. a. n. 2, 474. Med. I. 2. — 6) n. Butter-milch (तक्र) Rāḡan. im ÇKDr. Vgl. u. 1. am Ende. — Vgl. अम्भ, अम्भु. अम्भक (von अम्भ) m. Artocarpus Lacutcha (लकुच) Roab. Çabdar. im ÇKDr.

अम्भकाण्ड (अ० + का०) n. N. einer Pflanze, = लवणातृणा Rāḡan. im ÇKDr.

अम्भकेशर (अ० + के०) m. Citronenbaum (वीजपूर) Ratnam. im ÇKDr. — Vgl. अम्बुकेशर.

अम्भचुक्रिका (अ० + चु०) f. = अम्भचूड ÇKDr. u. अम्भशाक.

अम्भचूड (von अ० + चूड) m. eine Art Sauerampfer (अम्भशाक) Rāḡan. im ÇKDr.

अम्भजम्बीर (अ० + ज०) m. Citronenbaum Rāḡan. im ÇKDr.

अम्भता (von अम्भ) f. Säure Suçr. 1, 149, 9.

अम्भनायक (अ० + ना०) m. = अम्भवेतस Rāḡan. im ÇKDr.

अम्भनिम्बूक (अ० + नि०) m. Citronenbaum ÇKDr. u. अम्भजम्बीर.

अम्भनिशा (अ० + नि०) f. N. einer Pflanze, Curcuma Zerumbet Roab. (शटी), Rāḡan. im ÇKDr.

अम्भपञ्चफल (अ + प० + फ०) n. eine Verbindung von 5 Arten saurer Vegetabilien (कोल, दाडिम, वृत्ताम्भ, चुक्रिका, अम्भवेतस oder जम्बीर, नारङ्ग, अम्भवेतस, तिलिडीक, वीजपूर) Rāḡan. im ÇKDr. Vgl. Suçr. 1, 157, 4. fgg.

अम्भपत्र (अ० + प०) 1) m. N. einer Pflanze, Oxalis, = अम्भतक Rāḡan. im ÇKDr. — 2) f. ०त्रा. a) = पलाशीलता. — b) = तुम्हासिका ebend.

अम्भपनस (अ० + प०) = अम्भक Wils.

अम्भपित्त (अ० + पि०) n. saure Galle, Bezeichnung des status gastricus, Wils. 353. Verz. d. B. H. No. 965. 967. 975.

अम्भपूर (अ० + पू०) n. = वृत्ताम्भ n. Rāḡan. im ÇKDr.

अम्भफल (अ० + फ०) m. Mangifera indica (आम्र) Rāḡan. im ÇKDr. nach Wils.: die Tamarinde. n. die Frucht der Tamarinde Suçr. 1, 73, 16. 80, 8 (lies: अम्भफलकादर).

अम्भभेदन (अ० + भे०) m. = अम्भवेतस Rāḡan. im ÇKDr.

अम्भरुहा (अ० + रु०) f. eine Art Betel (मालवदेशजनागवल्लीभिदः) Rāḡan. im ÇKDr.

अम्भलोणिका (von अम्भ + लोण = लवण) f. Oxalis corniculata L. AK. 2, 4, 5, 6. Hār. 102. — Vgl. अम्भष्ठ 2, c.